

ETIKA

PÁRATLAN OLDAL - LXIV. évfolyam, 46. szám, 2020. november 13.

Érdekes véleményt fogalmazott meg Falus András immunológusprofesszor az ATV *Civil a pályán* című műsorában. Szerinte tudásalapú társadalom helyett etikai alapúra lenne szükség. (A Wikipédia szerint az erkölcs a társadalom régebbi tapasztalatai alapján összegyűjtött és helyesnek ítélt viselkedési szabályok összessége.)

Ez a törekvés nagyon is indokolt lenne, maximálisan egyetértek vele. Ám úgy vélem, mindig és mindenütt akadnak immorális alakok – Hitlerek, Sztálinok, Trumpok vagy Orbánok –, akik a maguk szempontjait a társadalom érdekei fölé helyezik, vagy azokat figyelembe sem véve törnek a hatalomra. A tudásszint fokozása fontos dolog, ám ez sohasem oszlik el egyenletesen. A kiemelkedően képzett emberek mellett mindig lesznek szellemi elmaradottak, de ők általában nem gyakorolnak jelentős hatást.

Más a helyzet a morállal. Ha tízmillió ember között csak egy is akad, aki gátlás nélkül tör a hatalomra, van esélye rá, hogy sikerülni fog neki – erre számos példát nyújt a történelem, Caesartól Napóleonig.

Talán a kettő – a tudás és az etika – vegyítése jelentene megoldást, ha a népesség körében tudatosulnának az erkölcsi szempontok és azok megvédésének eszközei. Ez azonban hosszú távú álmom, azt hiszem. Szeretnék hinni a világ megigazulásában, de nem tartom valószínűnek, hogy ez a mi életünkben vagy akár belátható időn belül bekövetkezik.